

Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!

AM

MILAN KRAVANJA
1301 N. COURTHOUSE RD.
APT. 1406
ARLINGTON, VA 22201-2537

HOME

AMERIŠKA DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

Serving in Ohio and nationwide over 150,000 American Slovenians

Vol. 95 — No. 12 (USPS 024100)

AMERIŠKA DOMOVINA, MARCH 25, 1993

ISSN Number: 0164-680X

50c

Jadran readies for April concert

On Saturday, April 17, the Jadran Singing Society will present their annual Spring Concert Dinner Dance at the Slovenian Workmen's Home, 15335 Waterloo Road.

Večer Na Vasi (Evening in the Village) is the theme of our program, under the direction of Reginald Resnik. The chorus will sing some Avenik songs such as "Nobena Ni Lepša Kot Moja," "V

Domačem Krogu Lastovke," "Zvezde Na Nebu Gore," plus old favorites "Ko So Fantje Proti Vasi Šli," "Al Me Boš Kaj Rada Imela," and "Dober Večer."

The ladies chorus will sing "Kaj Be Bila Bi Vesela" and "Slovenskim Mladenkam" and the men's chorus will sing "Sijaj Mi SONČECE." Solo's will be sung by Florence Unetich and Angela Zabjek and the "Jadran Songbirds" will join together in a duet. Also included is our popular Button Box Ensemble, and yes you the audience will participate in our sing-along. Our piano accompanist is Alice Cech and accordionist is Fred Kuhar.

A delicious dinner will be served by Steffie Smolic and her crew, with breaded chicken, roast pork and all the trimmings, to be served at 5:30 p.m. Program begins at 7:30 p.m. and dancing to the Fred Kuhar Orchestra following the program.

The cost of admission is a mere \$15. Tickets are available from any Jadran member or by calling Betty Rotar at 481-3187, Angie Zabjek at 531-3979 or yours truly Dolores Dobida at 951-1694.

Another new member has been added to our Jadran family; we welcome Edna Kleinhenz.

On a sad note, on the passing of long time member Joe Dovgan, who joined Jadran in 1929 as a singer and much later was a member of the Button Box Ensemble until his illness. He loved his woodwork-

ing craft and one of many handiworks was the button box accordions. Our heartfelt sympathies to his wife Bertha of 57 years, and an active singing member, to son Ronald and his wife Nancy and grandchildren Jason and Cameron.

Our deepest sympathies to the families of supporting member Jennie Marolt, who passed away after a very long illness.

To Tony Petkovsek, we extend our sympathies on the passing of his father Anton Petkovsek Sr.

Remember, April 17 is the date for an evening out with Jadran at Slovenian Workmen's Home on Waterloo Road.

—Dolores Dobida

Food for Thought

by John Mercina

The following speech was given to the Lenin School of Political Warfare in Moscow by one Dimitri Z. Manuilski in 1931:

"War to the hilt between Communism and Capitalism is inevitable. Today, of course, we are not strong enough to attack. Our time will come in thirty or forty years. To win, we shall need the element of surprise. The Western World will have to be put to sleep. So we shall begin by launching the most spectacular peace movement on record. There shall be electrifying overtures and unheard of concessions. The capitalist countries, stupid and decadent, will rejoice to cooperate to their own destruction. They will leap at another chance to be friends. As soon as their guard is down, we shall smash them with our clenched fist."

Zarja concert theme is 'A Day in School'

The month of March has certainly been the "proverbial lion" coming in this year. Our hope is that by the time April 24 comes along, the lion will be a "little pussy-cat." Do make your plans, as we are, to enjoy Zarja's Spring Frolic at the Slovenian Society Home, 20713 Recher Ave., Euclid, Ohio. Our intent is to lighten our hearts, just as the warm breezes of spring envelop us with buoyancy, after our dreadful winter.

The agenda for the day is as follows: Doors open to the public at 4:45 p.m., sit-down dinner from 5 - 6:30 p.m., program at 7, dancing until midnight to Johnny Vadnal's Orchestra with cabaret entertainment during the intermissions.

The theme this year is "V Soli," "A Day in School." Perhaps your memories will recall your school days — should be fun.

We know the author of this hilarity, Ed Ozanich, certainly

enjoyed his school days. Our director is Doug Elersich, piano accompanists are Mildred Wojtila and Ed Polsak, accordionists are Steve Valencic and Jim Kozel.

Admission for this day is \$16.00 for adults; \$5.00 for children 12 or under; for dancing only — \$5.00. Tickets may be obtained at Polka Hall of Fame, Recher Bar, or from Zarja members. Pre-payment is suggested to assure seating. You may call Barbara Elersich at 382-2258, 988 Chelston Rd., South Euclid, OH 44121; Vicky Kozel 531-5542, 20731 Lake Shore Blvd., Euclid, OH 44123; Sophie Elersich 531-8402, 1755 Spino Drive, Euclid, OH 44117. All above do have answering machines so you can leave your message.

Zarja thanks you, our audience, for your past support; we do hope to see all of you on Saturday, April 24.

Sophie T. Elersich
Publicity Comm.

A.D. next FRIDAY

Next week the American Home newspaper will be printed on FRIDAY, April 2nd and will be entirely in English because the Slovenian editor is in Slovenia gathering important information firsthand.

Michael Medved speaks on Social Values in America

Michael Medved, co-host of PBS's "Sneak Previews" and author of "Hollywood vs. America" will be the main speaker at RSVP "Responsible Social Values Program" on Monday, April 26 at the Cleveland Marriott East in Beachwood (I-271 and Chagrin Blvd.) with reception at 6:30 and speech at 7:30.

In the news release we received promoting the event, it says, "How Hollywood has broken faith with its public, creating movies, television and popular music that exacerbates every serious social problem we face, from teenage pregnancies to violence in the streets."

"Michael Medved understands movies and the movie business better than anyone else in America. Here he puts the entertainment industry's stars and stooges on candid camera and gives shocking proof that Hollywood is forfeiting both profits and paying customers in a crazy campaign to foist its own loony lifestyles and muddled worldviews on the American people."

Honorary Committee members include Euclid Mayor David Lynch and State Representative Ron Suster. Mr. and Mrs. John Hocevar and Mr. and Mrs. Anton Hauptman are members of the Committee.

For further information please call 481-6511. Tickets are \$25.00

THE MT. CARMEL PLAYERS present their 23rd annual production "High Button Shoes" on March 26, 27 and 28 and April 1, 2, 3, at 8 p.m. (Sunday 6 p.m.), at Lakeland Community College Performing Arts Center, Routes I-90 and 306 in Mentor, Ohio. Reserved seats \$7.00. The show is a lively musical that will keep you laughing and entertained the whole night. For tickets call 944-0581. Pictured are Carol Turner, Marge Kostelac, Carol Czeck, and Eleanore Svercek (sitting).

Vodopivec singers in Cleveland

A special ad-hoc committee is pleased to announce the visit to Cleveland by the Primorski Akademski Zbor "Vinko Vodopivec." This 37 member men's chorus is made up of students at the University of Ljubljana.

The Vodopivec Chorus will be performing on Friday, April 23rd, 8 p.m. at the Slovenian National Home on St. Clair. Tickets are \$10.00 and can be obtained by calling Joyce Ann Hribar at (216) 261-0200 or 531-8126. Tickets are also available at Tivoli Enterprises, 6419 St. Clair Ave., Cleveland, and the Polka Hall of Fame at the Shore Cultural Center in Euclid.

This is the Vodopivec group's first visit to Cleveland, and is part of their tour of the United States and Canada.

This remarkable group was founded in 1953 by students from the Primorska region of Slovenia studying at the University in Ljubljana. Since that time, the group has continued the inexhaustible tradition of men's choral singing in Primorska.

The group is named after Vinko Vodopivec (1878-1952), the most famous composer of church and choral music from Primorska. He is most well known for his compositions "Žabja svatba" and "Ob večerni uri."

The Vodopivec Chorus has appeared at many concerts and competitions throughout Slovenia, including their annual performance at the Slovene Philharmonic in Ljubljana. They have also made numerous appearances on radio and TV in Slovenia. Successful concert tours to Trieste and Gorica have made them especially popular in the neighboring Slovenian inhabited regions of Italy.

The chorus has marked itself as one of the finest men's choirs not only in Slovenian, but in all of Europe as well. They have performed at competitions and festivals in Greece, Italy, Croatia, Egypt, Poland, Switzerland and most recently at the "Eurotreff" Festival in Germany.

The committee organizing their appearances in Cleveland is comprised of various area Slovenian cultural organizations, choral groups and others interested in promoting the heritage and culture of the Slovenian people.

Mission Dinner

A Mission Dinner, sponsored by the Slovenian Mission Aid Society (MZA) will be held on Sunday, March 28 in the St. Mary (Collinwood) school cafeteria. Proceeds from the dinner will help Slovenian missionaries in Asia, Africa, and South America.

100 Words

More or Less
by
John Mercina

AAA - AMISH STYLE!

JONAS YODER IS A GOOD LOW-ORDER AMISH FARMER, RESIDING WITH HIS FAMILY IN THE OHIO'S RURAL ASHLAND COUNTY. DURING THE RECENT SNOW STORM, WHEN MERCINA'S "MODERN MEANS OF TRANSPORTATION" BECAME STUCK IN THE SNOW, JONAS CAME TO THE RESCUE WITH A PAIR OF DRAFT HORSES. PULLING THE VEHICLE FOR ALMOST HALF A MILE TO THE NEAREST BIG ROAD, THE TWO "ENGLISH SHIRES" PRODUCED THE SUFFICIENT "HORSEPOWER" TO MOVE MERCINA AND HIS "WAGON". AS TO MERCINA'S COMMENT THAT YODER WAS AN "AMISH AAA", JONAS POLITELY ASKED: "WHAT IS AAA?" AN AUTO MECHANIC IN THE AMISH AREA MUST FEEL LIKE A MAYTAG REPAIRMAN IN THE TV AD! "WHAT'S A MAYTAG?"

"SLOVENIA" RADIO
SATURDAYS — 8 A.M. TO 10 A.M.
Northeast Ohio and Western Pennsylvania!

"WE BRING
YOUR HERITAGE
HOME"

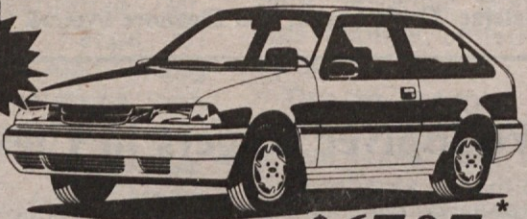
WKTX
AM 830

PAUL M. LAVRISHA
MARK TOMC
STANE KUCHAR

'93 HYUNDAI EXCEL

NEW

2 year/24,000 mile free scheduled maintenance & 3/36,000 mile warranty. Rack and pinion steering, power front disc brakes, maintenance free battery, halogen headlights, dual remote control mirrors, interval wipers, center console, reclining front seats, full wheel cover. #1666.

\$6707*

Or **\$119** Per Month**

*M.S.R.P. '7204 less '500 rebate = '6707

**with Approved credit 66 months, at 8.49% A.P.R. Tax, Title & '500 CASH down due on delivery. \$129 per month before '500 rebate. Total payment = 66 x payment.

ED PIKE HYUNDAI

OPEN MON. & THURS. TILL 9 P.M.

9647 Mentor Ave., Mentor 942-3191 357-7533

"THE WAY TO GO"

22078 LAKESHORE BOULEVARD
EUCLID, OHIO 44123

Join EUCLID TRAVEL
Special Departure

to the ORIENT. Call for details

AIRLINE * CRUISES * RAIL * Call Us For Cruise Specials
Donna Lucas, owner

261-1050

Electronic Filing

**800 ★ TAX
REFUND**

18975 Villaview Road • Cleveland, OH 44119
1-800-TAX REFUND

Anton M. Lavrishia

(216) 692-1172

Expand Your Horizons... To the ORIENT

An escorted visit to Hong Kong, crossroads of the Orient — bridging East and West — and Bangkok, the delightful Thai capital, is a stunning way to expand your horizons this summer.

A specially planned 10-day journey with Pacific Delight via Northwest Airlines to the colorful, historical and bountiful Orient begins with Hong Kong, the city of many faces. Escorted tours of the bargain-filled stalls of Stanley Market, the beautiful beaches of Repulse Bay, Aberdeen's floating community of boat people and a cable car ride up to Victoria Peak are included.

View the magnificent harbor and Kowloon Peninsula from atop Victoria Peak, and dine at the Peak Tower Restaurant. A relaxing dinner aboard the Pearl of the Orient is the perfect ending to a perfect day of sightseeing.

Shop the legendary markets and boutiques of Hong Kong for antiques, splendid silks and custom-made clothing. Visit Chuiheng village, birthplace of Dr. Sun Yat Sen, founder of the Republic of China. Zhongshan City will provide visitors with a glimpse into the history, culture and untouched charm of this rural area. Accommodations for this portion of the journey are at the Hong Kong Hilton.

Bangkok is next on the itinerary, with accommodations at the deluxe Dusit Thani Hotel. One of Asia's most exotic cities, this vibrant and elegant capital of Thailand, lures travelers to its exquisite temples and palaces, and its

bustling business district, and tempts the palate with an exciting array of international cuisine. The city's cultural history is long and colorful. Visit Bangkok's floating market and revel in a splendid Thai dinner and classical dance. Enjoy a tour of the Royal Grand Palace and see the Emerald Buddha, Thailand's most sacred object.

To expand your horizons this summer with a visit to the centuries old and colorfully captivating Orient, call Euclid Travel at 261-1050.

Starmans recovering

Faye Starman of Newbury, Ohio is now at home after spending two different weeks in the hospital. One week she had pneumonia and the other asthma and an angina attack. She is doing well now.

At the same time her husband Charles has also had problems. He had surgery on two hands and one foot. He is doing well now.

They are both hoping the problems will stop for awhile.

"I had plastic surgery last week. I cut up my credit cards." —Henny Youngman

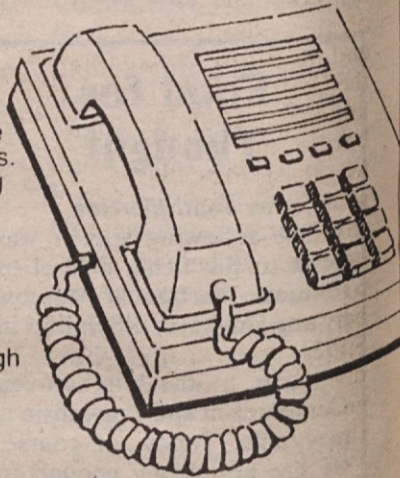
CALL ME. IT'S IN OUR MUTUAL INTEREST.

To get the great diversification of mutual funds*, just call me. I can offer you income funds, growth funds or any of a whole family of tax-advantaged funds. Get set for the future by calling me today.

John J. Buettner, CLU
P.O. Box 571
Chesterland, O. 44026
(216) 729-7724

*Mutual funds available through Pruco Securities Corporation, Newark, NJ, a subsidiary of The Prudential.

8880 Mentor Ave.
Mentor, OH 44060
(216) 229-7724

Get a piece of The Rock.™

The Prudential

© 1990 The Prudential Insurance Company of America

TIVOLI Imports

6419 St. Clair Ave.
431-5296

Is open daily 9:30 - 6 and has a good selection of seeds from Slovenia (radič motovilec), latest newspapers, music - tapes, cassettes, books, folk arts, crystal, herbal teas, gifts, Easter cards, butare and much more.

(12-13)

Zelev Funeral Home

Memorial Chapel

452 E. 152 St.

Phone 481-3118

Addison Road Chapel

6502 St. Clair Ave.

Phone 361-0583

Family owned and operated since 1908

100% FREE Freedom CHECKING

- No Monthly Fees
- 50 Free Checks
- Unlimited Check Writing
- No Minimum Balance Required
- No ATM Fees at all Green Machines
- No Strings Attached

**METROPOLITAN
SAVINGS BANK**

Your Friendly Neighborhood Bank

- Chesterland 12595 Chillicothe Rd. 729-0400
- Cleveland 920 E. 185th St. 486-4100
- Cleveland Hts. 1865 Coventry Rd. 371-2000
- Euclid 1515 E. 260th St. 731-8865
- Pepper Pike 3637 Lander Rd. 831-8800
- Shaker Hts. 20200 Van Aken Blvd. 752-4141
- South Euclid 14483 Cedar Rd. 291-2800
- Willoughby Hills 2765 SOM Center Rd. 944-3400

Metropolitan Savings Bank of Cleveland • Member FDIC

\$10 BONUS IS A LIMITED TIME OFFER

**\$10.00
BONUS**
when you open a
Checking Account
with \$100 or more

Carinthia group 'Peca' anxious to see America

by Paul Barbarich

I just received an incredible packet of information from a village in Austria (Koroško) called Globasnica. It's full of newsletters from their village, a couple of postcards, a lot of fliers about the museum of Sv. Hema, and, of course, some music.

I knew this long awaited package was coming. We asked for it a while back and finally we received word to expect it in a week or so. We needed to find out more about these people, their choir, and life in general in Koroško in order to promote this thing correctly.

Slovensko Kulturno Društvo of Globasnica is celebrating the 90th anniversary of their organization in May. Not quite as old as the KSKJ, the SKD has worked at the foot of the Karavankens to maintain the Slovenian cultural heritage of the village of Globasnica and the surrounding villages in the heart of Koroško. Ten kilometers from the Slovenian border and in the shadow of Mt. Peca, this village of 1,700 souls, mostly Slovenian, is working as much as we are here in the United States to preserve their cultural heritage. And like the United States, there are certain individuals who stand out in this endeavor. In Globasnica, it is the young editor of the "Globaški Časopis" (among many other titles), Mr. Bernard Sadovnik.

We were contacted by Mr. Sadovnik through his translator and a visiting graduate student at Bowling Green State University, Ms.

Andreja Weisser, late last summer about the Mešani Pevski Zbor from Globasnica. She explained how the MPZ, 47+ members would like to come the United States to celebrate their 90th anniversary of their Slovensko Kulturno Društvo. We've been in contact ever since with phone calls, letters, and of course the fax.

The Mešani Pevski Zbor from Globasnica, for most of its 35 years, has already toured most of Europe. To celebrate their significant 90th anniversary, where else would they want to come, but to the United States. The visit was originally planned for February, but with our urging, the plans were changed for a summer tour. I thought it was a remarkable coincidence that (KSKJ) Family Fest V was being held during the exact same weeks as their trip to America.

How fortunate we will be that things worked out this way. Providence? I don't know. It's funny how some things just seem to work out.

With the gracious help of a remarkable woman, Mrs. Sophie Barbarich (local translator, historian, Slovenophile, and all around do-gooder), what looked like the most recent edition of the Globaški Časopis was translated. Now I can find out what they were saying about coming to the United States. It will be great to get their perspective.

We have heard great things about this group. They are young (average age around 30), polished, and they give a great performance. A friend in

Toronto knows of them and said "They have a lot of young and strong voices." I wonder what they think about coming here. What will the trip to America mean to them?

From the articles in the Globaški Časopis, it looks like the American tour of the Mešani Pevski Zbor from Globasnica will be the vertible zenith of their organization's entire existence. The choir has been preparing intensively. An audio cassette featuring the choir will soon be cut in commemoration of their 90th anniversary.

They have been fund-raising to help pay for their expenses, and it appears that this two week period here in the United States has great significance for all of the choir members, their parent organization the Slovenian Cultural Society, the village of Globasnica, and perhaps also, the whole of Slovenian Carinthia. The leaders in the community see it as a way to invigorate the life of their Cultural Society and perhaps interest new members.

The Director, Mr. Stanko Polzer, anticipates significant increases in the quality of their performances and feels that a trip to the U.S. like this, might only happen once in the lifetime of village organizations such as theirs.

Their performances in Indianapolis for Family Fest is only a small portion of the group's entire tour and without commitments from other communities, the tour would not have materialized. An incredible debt of thanks is owed to Mr. Stane Kuhar of Cleveland, Mrs. Violet Rupa-

cich from Pittsburgh, Mr. Stane Šustersic and Mrs. Mary Mejac from Washington,

D.C., and Mrs. Irene Odorizzi from Reston, VA, for without their assistance, time and voluntary spirit, this tour would not be happening.

For Your Easter Hams Order Early Daisyfield Semi Boneless & Boneless Hams

Amish Brand Boneless Hams Whole or Half

Smoked Easter Sausage

Slovenian Smoked Sausage and Zelodec

Fresh Polish and Italian Sausage

943-5490

RUDY'S

QUALITY MEATS

Open Friday
Till 7:00 p.m.

Top Quality Meats at Reasonable Prices
31728 Vine St Willowick

Is Buying a Home Becoming the Impossible Dream?

If you're a low to moderate income family that is having difficulty obtaining a mortgage loan, call Home Federal Savings Bank. We have mortgage money available specifically for first-time home buyers.

This loan program offers these features:

7.625%	8.199%
Rate	A.P.R.
❖ Interest rate fixed for 30 years ❖	

This program will be available for a limited time only.
Call HOME at 226-0510 for information on how we can make owning your home become a dream come true!

FDIC Insured

HOME
Federal Savings Bank

300,000 WINNERS A DAY.

JOIN IN THE WINNING.

All Ohio Lottery players are subject to laws and regulations of the Ohio Lottery Commission. For more information, call our Customer Relations Department, (216) 787-3200, during regular business hours.

Workshop for Young Marrieds

On the weekend of March 26-27 a special workshop for young marrieds will be held at St. Mary's church hall, 15519 Holmes Ave., Cleveland conducted by Fr. Chris Gostecnik, OFM, a Franciscan priest and clinical psychologist.

Couples will participate in this lenten mini-retreat under the auspices of St. Mary's parish and the Cleveland branches of Slovenian Women's Union.

Reservations are now being taken at St. Mary's (call the parish office at (216) 761-7740).

The workshop will try to enlighten men and women and teach simple techniques to help couples reach better communication, better understanding, ways to solve conflicts between themselves and their families and to bring them an awareness of each other's needs and how to provide them.

BRICKMAN & SONS FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave.

481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

Today's Best Value in Senior Living

25900 Euclid Ave.
Euclid, Ohio 44132

Cardinal EUCLID RETIREMENT VILLAGE

- Private garden apartments
- No endowment or entrance fee
- 24-hour emergency pull cord
- Free laundry facilities
- 24-hour security
- Free transportation
- Planned activities
- Nutritious meals

**CALL TODAY FOR A BRIEF
TOUR AND FREE LUNCH (216) 261-8383**

Meeting

The St. Vitus Alumni will be holding their quarterly meeting on Thursday, April 1. Due to circumstances, the meeting will be held in the Teacher's Lounge on the bottom floor of the school and not in the social room as per usual. Members, please attend.

Meeting

Slovenian dramatic society Liliija will hold their monthly meeting on Monday, April 5th at 8 p.m. in the Slovenian Home on Holmes Avenue.

Medical Donations Needed

Praising the generosity of Ohioans, State Health Director Dr. Peter Somani said it was only through the gifts of Ohioans that surplus medical equipment and supplies can continue to be donated to countries in need.

The Ohio Department of Health is charged with overseeing Governor George V. Voinovich's Overseas Medical Mission. The Mission sent \$15 million worth of surplus medical equipment to Hungary last year and is currently working on sending mis-

sions to Slovenia, Croatia, Bosnia, Slovakia, and Macedonia. Other countries may follow.

Anyone wishing to donate money, surplus medical equipment, disposable supplies and medicine should contact Lynn Nargang at the Ohio Department of Health (614) 466-3543.

Meeting

St. Vitus Christian Mothers Club monthly meeting will be held on Thursday, April 1st in the School Library at 7 p.m.

Guest speaker will be a nurse talking about osteoporosis. There will be no refreshments because of Lent; however, split-the-pot and door prizes will be on the agenda.

Sharon Fakady

Bake Sale

For your Easter pantry, the P.S.W.A. Circle 1 ladies are preparing to do your baking for you. The Bake Sale will take place at the Slovenian Workmen's Home on Waterloo Rd. where you can pick up your order on Wednesday, March 31st.

Early orders will be appreciated by calling the following:

Sophie Matuch — 481-6909
Mary Frank — 732-8244

Coming Events

Saturday, April 3

Board of Directors of Collinwood Slovenian Home, 15810 Holmes Ave., 30th Annual Spring - Dinner - Dance honoring Woman of the Year Jennie Tuma. Music by Corky Godec. Dinner 7 p.m., music 8 p.m. Donation \$12.00.

Sunday, April 4

Super Button Box Bash XI — 1 p.m., SSH, Recher Ave. Slovenian Jr. Chorus Concert and 12 button accordion bands.

Sunday, April 4

Dance at West Park Slovene Home, 4583 W. 130 St., Cleveland. Music by Eddie Rodick.

Sunday, April 4

Holmes Avenue Pensioners Club Dinner - Dance at the Collinwood Slovenian Home, 15810 Holmes Avenue. Music by Lenny Andexler orchestra. Donation: \$12.00.

FACTORY WOMEN

& MEN

IMMEDIATE POSITIONS

- Light Industrial
- Assemblers
- Machine Operators
- General Labor

AMERITEMPS, INC.
Beachwood 591-0001
Independence 642-3800

Al Koporc, Jr.

Piano Technician
(216) 481-1104

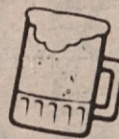
Saturday, April 17

Jadran Singing Society presents Večer Na Vasi (Evening in the Village) at Slovenian Workmen's Home, 15335 Waterloo Rd. Dinner at 5:30, program at 7, music for dancing to follow. Tickets are \$15. For reservation contact Jadran member or call 531-3970, or 481-3187, or 951-1694.

Friday, April 23

Vinko Vodopivec men's choir from Primorska, Slovenia concert at 8 p.m. at Slovenian National Home on St. Clair. For tickets, at \$10, call 261-0200 or 531-8126.

*
"Why is there so much month left at the end of the money?"

STOP IN AT

BRONKO'S

Drive-In Beverage

510 East 200th St
Euclid, Ohio 44119

DMH Corp.
531-8844

Imported Slovenian Wines

(Laski - Riesling Šipon)

Also available are various imported beers, wines, etc.

Open Mon. - Thur. 10 a.m. - 9 p.m.

Friday - Saturday 10 a.m. - 10 p.m.

Sunday (No wines sold) 11 a.m. - 5 p.m.

Domestic and Imported Beer & Wine

— Owner - David Heuer

ANNOUNCING DIRECT CHARTER FLIGHTS to SLOVENIA

DIREKTNI POLETI V SLOVENIJO
IZ CLEVELANDA V LJUBLJANO od:

\$785.00

Pogosti odhodi in povratki na Ameriski liniji American Trans Air

Pridružite se romanju Slovensko Ameriskega sveta 1. julija in obiscite: Bled, Teharje, Brezje, Kocovski Rog, Portoroz, Koper, Lipica, itd. za samo \$698.00

Za vse informacije poklicite agenciju ki služi Slovenci skupnosti ze 70 let.

Kollander World Travel
692-1000 or (800)800-5981
Celebrating 70 YEARS of Service to the Slovenian Community!

Gateway **GM** Manor
Apartments

Take a Closer Look at

Euclid's Finest Senior Residence

- Scheduled Transportation
- All Electric Kitchens
- Walk In Closet
- Full Carpeting
- Housekeeping
- 24 Hour Security
- Activity Room with Bacci/Balinca Court and Swim SPA/JACUZZI

For Information call

Florence Ross, Manager — or
Nancy Ramey, Asst. Mgr.

4 Gateway Drive

Euclid, Ohio 44119

(216) 383-1459

7.25%

Good thru 3-31-93

Guaranteed
First Year Yield

IS YOUR CD PAYING 7.25%*?

*Includes a bonus payable the first year only. Rates subject to change. Guaranteed rate is 4.5%. Underwriter by USG Annuity & Life 700 LOCUS, Suite 201, Des Moines, IA 50306. Not available in all states. AC #0086

A new annuity product offering 7.25% payable the first year.

A solid alternative for CD's and rollovers from IRA's and KEOGH Plans!

GUARANTEED SAFETY

Both the principal and interest credited to the account are protected against loss by USG Annuity & Life Company and its parent, Equitable Life Insurance Company of Iowa. Under State Insurance Laws, USG is required to maintain reserves equal to its obligations on insurance policies.

TAX SAVINGS

Your funds accumulate on a tax-deferred basis.

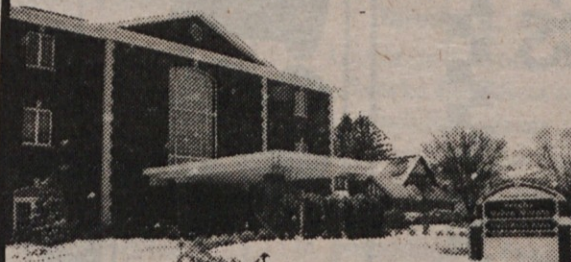
NO SALES CHARGES or Administrative fees.

For complete details contact:

Professional Insurance Planning

A.M. Pena Bldg., Suite #450
27801 Euclid Ave., Euclid, OH 44132
Dennis Samsa-President - 261-6592

Nicol Wells Kloss Funeral Home, in Business for over 3 Generations

Serving The Cleveland Area Since 1904

We offer professional, personalized services

Pre-payment and
No-payment options

**NEW FACILITY TO
SERVE YOU BETTER**

(Formerly located at the corner of Brainard and Mayfield)

**Nicol Wells Kloss
Funeral Home**

5252 Mayfield Road
Lyndhurst, Ohio 44124

442-7020

CRAIG NICOL BARBARA NICOL
"OUR FAMILY SERVING YOURS"

FORE
THOUGHT.
Funeral Planning... Before the
Need Arises... "Funded
through Forethought Life In
surance Co."

LET US HELP YOU SATISFY YOUR CREDIT NEEDS!

The friendly folks at **CHARTER ONE BANK F.S.B.** are sincerely interested in helping you satisfy your credit-related needs. We welcome your inquiries at any time and encourage you to take advantage of all our loan services including:

- LIBERALIZED QUALIFICATIONS TO QUALIFY FOR HOME OWNERSHIP FOR LOW AND MODERATE INCOME APPLICANTS HAVING INCOMES UNDER \$30,500.
- LOANS TO PURCHASE A HOME OR TO REFINANCE YOUR PRESENT MORTGAGE
- LOANS TO IMPROVE OR MODERNIZE YOUR HOME
- SECOND MORTGAGE LOANS AND HOME EQUITY LINES OF CREDIT
- AUTO AND OTHER PERSONAL LOANS

Tell us about your needs and we'll be glad to assist you at any time. We welcome loan applications from all residents, including those with low and moderate income characteristics.

CHARTER ONE BANK F.S.B. SM

For more information, please call Mr. Alex Staneff, V.P., our Community Reinvestment Act specialist on our Home Assistance Hot Line.

TELEPHONE: (216) 566-5380

Century TIRE SERVICE CO. — Firestone HOME AND AUTO SUPPLY

531-3536

15300 Waterloo Rd & Calcutta
Cleveland, Ohio 44110

RON DOVGAN
President

LUBE, OIL & FILTER

- Chassis lube
- Up to 5 qts. new oil
- New Firestone oil filter

FRONT-END ALIGNMENT

- All adjustable angles set to manufacturer's original specifications
- No extra charge for cars with factory air or torsion bars

MOST CARS.
Parts extra,
if needed.

Look What's Cooking

EXPERIENCE ALBIE'S HOSPITALITY & CUISINE

"Cooking With 'You in Mind'"

- Home Made Muffins • Daily Soups • Catering
- Daily Specials in Our Parents Tradition

Albert
Somrack

Owner/
Manager

26250 Euclid Ave.
Euclid Office &
Medical Plaza
Euclid, Ohio
Hours: Mon.-Fri.
8 am-4 pm
289-0836

Slovenia

LEAST EXPENSIVE DIRECT CHARTER FLIGHTS

FROM CLEVELAND VIA AMERICAN TRANS AIR TO

LJUBLJANA & MUNICH

FROM \$ 785.00

\$689.00

(APPLICABLE TAXES ARE EXTRA)

DEPARTURE DATES			RETURN DATES		
JUNE 01	JUNE 08	JUNE 15	JUNE 02	JUNE 09	JUNE 16
JUNE 22	JUNE 29	JULY 06	JUNE 23	JUNE 30	JULY 07
JULY 13	JULY 20	JULY 27	JULY 14	JULY 21	JULY 28
AUG 03	AUG 10	AUG 17	AUG 04	AUG 11	AUG 18
AUG 24	AUG 31	SEPT 07	AUG 25	SEPT 01	SEPT 08
SEPT 14	SEPT 21	SEPT 28	SEPT 15	SEPT 22	SEPT 29

MIX AND MATCH ANY OF THE ABOVE DEPARTURES WITH ANY RETURN

PAY BY APRIL 1, 1993	MUNICH	\$689.00
UP TO 4 WEEKS STAY	LJUBLJANA	\$785.00
PAY BY APRIL 1, 1993	MUNICH	\$789.00
UP TO 8 WEEKS STAY	LJUBLJANA	\$799.00
PAY ANY TIME PRICE	MUNICH	\$814.00
	LJUBLJANA	\$850.00
ONE WAY PRICE	MUNICH	\$499.00
	LJUBLJANA	\$599.00
CHILDREN FARES DEDUCT	MUNICH	(-) 50.00
AGES 2-12	LJUBLJANA	(-) 75.00
INFANTS		88.00

FOR TRAVEL TO MUNICH, GERMANY: PLEASE ADD DEPARTURE TAXES PER PERSON FOR ALL PASSENGERS INCLUDING CHILDREN AND INFANTS IS \$24.45

FOR TRAVEL TO LJUBLJANA, SLOVENIA: DEPARTURE TAX PLEASE ADD: \$21.00 LJUBLJANA AIRPORT TAX \$9.00 TO BE PAID UPON YOUR RETURN AT LJUBLJANA AIRPORT. ALL PRICES AND TAXES ARE PER PERSON.

ALL BOOKINGS SUBJECT TO SIGNED CONTRACT AND CONDITIONS

FOR MORE INFORMATION ON TOURS, CAR RENTALS AND HOTELS JUST CALL

MIHELIN TRAVEL BUREAU

4110 ST. CLAIR AVENUE/CLEVELAND, OHIO 44103

PHONE NO: (216) 431-5710 OR 1-800-536-0TOK (6865)

FOR MORE INFORMATION ON TOURS, CAR RENTALS AND HOTELS JUST CALL

EUROPA TRAVEL SERVICE

911 EAST 105TH ST./CLEVELAND, OHIO 44119

PHONE NO: (216) 692-1700 OR 1-800-677-1313

*Slovenia
the sunny
side of
the Alps...*

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLYSLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100) Thursday, March 25, 1993

VESTI IZ SLOVENIJE

Prva uspešna presaditev srca v Sloveniji

Slovenec poroča 16. marca: »Čeprav v kliničnem centru (v Ljubljani) opravijo letno približno 500 operacij na odprtem srcu, kar je dokaz zelo dobre kirurgije, jim je tokrat prvič uspela presaditev srca. Pred približno sedmimi leti smo bili priča prvemu velikemu uspehu KC, ko je bila opravljena avtotransplantacija srca (bolniku so odstranili srce, na operacijski mizi izrezali iz njega tumor in ga nato vsadili nazaj v bolnikove prsi). Tokrat pa je šlo za presaditev srca z mrtvega dajalca na prejemnika. Prvi je bil star 23, drugi pa 24 let.«

V nadaljevanju je novinarka Jana Kolarič podrobneje opisala vrhunski kirurški in medicinski dosežek: »Strokovni skupini kliničnega centra je prvič uspela presaditev srca z dajalca na prejemnika. Ob tej priložnosti je vodstvo KC sklicalo tiskovno konferenco, na kateri je predstavilo skoraj celotno ekipo, ki je sodelovala pri tem podvigu, poročalo o podrobnostih operacije in bolnikovem zdravstvenem stanju.

Ekipo in celotnemu kliničnemu centru je k uspehu čestital tudi minister za zdravstvo dr. Božidar Voljč.

Glavni kirurg in obenem operater pri prejemniku je bil vodja oddelka za kardiovaskularno kirurgijo, dr. Tone Gabrijelčič, asistiral sta mu dr. Aleš Breclj in dr. Miro Kosin. Za anestezijo sta skrbela dr. Vesna Eržen in dr. Franc Rabič, kot tehnika sta pri tem sodelovala Sonja Trobec in Klavdij Žnidaršič, inštrumentarka pa je bila Marija Repovž. Pri odvzemu srca sta glavno težo nosila dr. Rajko Gračner in dr. Miro Kosin, za anestezijo sta skrbela prim. dr. Marija Goddec in sestra Zorka Kardoš, za inštrumente pa Ema Plahutnik. Za pripravo in vzdrževanje dajalca je bila odgovorna prim. dr. Borjana Kremžar, kardiolog pa je bil dr. Darko Zorman. Seveda pa je to samo ožji del ekipe, saj tak poseg zahteva sodelovanje številnih drugih služb: laboratorijev, inštituta za tipizacijo tkiv in zavoda za transfuzijo krvi, skratka - je multidisciplinarna naloga.

Ko je tehnični del uspešno opravljen, pa se prava bitka za bolnika šele začne. Z zdravili se zdravniki trudijo, da bolnikov imunski sistem ne bi zavračal novega organa, ki je zanj tujek.

Decembra so v kliničnem centru že opravili takšno presaditev, a je bolnik po dveh dneh umrl zaradi akutne zavrtnitve srca.

Tokrat takojšnje zavrtnitve ni bilo, pacientovo stanje je dobro, do konca prvega tedna pa se bo verjetnost zavrtnitve še zmanjšala.

Bolnika smo novinarji lahko obiskali in skozi šipo nam je nasmejan celo pomahal.

Podatki o stanju slovenskega prebivalstva ob popisu 1991 — Rojeva se vse manj Slovencev — 13 občanov 100 in več let

Ljubljanski Delo je 13. marca objavil zanimivo poročilo novinarja Ilje Popita, ki se sklicuje na podatke o stanju slovenskih občanov ob koncu marca 1991, ki jih je bil objavil slovenski statistični zavod. Citiramo iz poročila razne te podatke.

»Po zadnjih podatkih za leto 1990, lahko malček, ki se je v Sloveniji rodil v omejenem letu, pričakuje — če bo življenje (pogoji umrljivosti) takšno, kot je bilo v letih 1989 in 1990 — da bo živel 77,3 leta, če je ženskega spola, in precej manj, namreč 69,4 leta, če je fantek, torej moški.

Zaradi odhoda urednika v Slovenijo v torek, je bila ta rubrika pripravljena že v ponedeljek zvečer.

V vsakdanjem življenju pa to pomeni, da je ob popisu živel v Sloveniji 1.965.986 stalnih prebivalcev, od katerih jih je bilo 1.013.375 žensk in le 952.611 moških.«

Podatki kažejo še, da je bilo v Sloveniji ob koncu marca 1991 poročenih 47,96 odstotka vseh moških in 45,43 odstotka vseh žensk. Bilo je tudi 18.853 vdovcev in kar 114.614 vdov. To pomeni, da je med vsem moškim stalnim prebivalstvom Slovenije vdovcev manj kot dva odstotka, med ženskami pa je vdov precej več, namreč 11,3 odstotka. Od vseh moških je bilo samskih 47,8 odstotka, med ženskami pa je bilo samskih 39,7 odstotka. Tudi razvezanih je več žensk, kot je moških, kar pomeni, da se razvezani moški lažje poroči kot se razvezana ženska. Konec predlanskega marca je bilo v Sloveniji 34.083 razvezanih občank in 20.095 razvezanih moških.

Podatki zelo jasno kažejo tudi, da se v Sloveniji domala skoro z vsakim letom — vse zadnja leta — rojeva rojeva vse manj Slovencev in Slovenk. Moških v prvem letu starosti je le 11.826, punčk pa le 10.900, torej vseh skupaj 22.726. Štirinajstletnikov je pa vseh skupaj 30.015, torej skoraj za tretjino več.

In še o tedanjih (konec marca 1991) stoletnikih. »Konec predlanskega marca je 99 let doseglo 29 državljanov, od tega 5 moških. Sto in več let pa je tedaj doživelo 13 občanov, med katerimi sta bila le dva moška.«

Zaposlenost se v Sloveniji še vedno stalno zmanjšuje — Zmanjšujejo se tudi plače

Zavod RS za statistiko je objavil podatke o gospodarskih gibanjih v Sloveniji, ki kažejo nadaljnje nazadovanje gospodarskih tokov v večini pomembnejših kategorij. Citiramo novinarja Slovenca Petra Svetika 16. marca:

»V decembru lani smo imeli 638.392 zaposlenih, januarja letos pa le še 634.120, torej se je zaposlenost zmanjšala za 0,7 odstotka. V primerjavi z lanskim januarjem je bilo v letošnjem zaposlenih za 6,3 odstotka manj ljudi. Tudi januarja se je zaposlenost zmanjšala le v gospodarstvu (za 1,0), v negospodarstvu pa se je povečala (za 0,8 odstotka). V primerjavi z lanskim januarjem sta se najbolj skrčili gradbeništvo (za 18,5) in gozdarstvo (za 11,1), najbolj pa so se razširile družbene organizacije in skupnosti (za 8,5 odstotka).

Povprečne brutoplače v Sloveniji so se v januarju v primerjavi z decembrom zmanjšale. Tako so januarske dosegle 98,3 odstotka decembrskih. Nedavno sprejeti in zelo sporen zakon o zamrznitvi plač in pokojnin bo imel velik vpliv, zelo so proti zakonu pač tako zaposleni kakor upokoјenci.

Povezovanje strank se pospešuje

Vse kaže, da se številne stranke, aktivne na slovenskem političnem prizorišču, bolj in bolj zanimajo za povezovanje. Na desni oz. konservativni strani spektruma igrajo vodilno vlogo pri tem Slovenski krščanski demokrati, na levi oz. liberalni strani pa stojijo v ospredje socialdemokrati. Če in kako hitro bo to vodilo k izoblikovanju dveh ali treh močnih združenih strank, je še uganka. Po poročilih o tem procesu tako v Slovencu kakor v Delu zadnje mesece je jasno, da je na prizorišču poleg več strank še veliko več strankarskih prvkov, vsak od teh pa ima poleg strankarskih tudi lastnih interesov glede izida tkim. »povezovanja«.

Iz Clevelanda in okolice

Kosilo MZA to nedeljo—

To nedeljo ste vabljeni na letno kosilo Misijonske Znamkarske Akcije. Servirana bo od 11. dop. do 1. pop. v šolski dvorani pri Mariji Vnebovzeti. Cena kosilu je \$10, za otroke \$4. Pokličite za nakaznice ali 881-5163 ali 481-3768.

Lep uspeh Lilije —

Prijatelji slovenske besede so se preteklo nedeljo popoldne odzvali vabilu dramskega društva Lilije in res do zadnjega kota napolnili dvorano v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Lilijina igralska družina je v režiji Ivana Hauptmana postavila na oder Finčgarjevo dramo Razvalina življenja. Nastop je bil dobro pripravljen, igranje naravno, doživeto. Liliji k res lepemu uspehu iskrene čestitke! Ocena na str. 8.

Seja—

Podr. št. 10 SZZ ima sejo v sredo, 24. marca, ob 1. pop., v Slov. domu na Holmes Ave.

Senklerski upokoјenci vabijo—

Klub senklerskih upokoјencev vabi na svoje letno kosilo, ki bo v nedeljo, 25. aprila, v SND na St. Clairju. Kosilo bo servirano od 1. do 3. pop., nato bo zabava. Za vstopnice in več informacije, pokličite 391-9761.

Novi grobovi

Mary E. Polutnik

Dne 20. marca je v Lorain Community bolnici umrla 85 let stara Mary E. Polutnik iz Amhersta, O., rojena v Lorainu, sestra Helen Kostju, pri kateri je živela, in Michaela, zaposlena kot eksekutivna tajnica v oddelku za inženirstvo U.S. Steel Corp. vse do svoje upokoјitve, bivša članica glavnega odbora KSKJ, več let predsednica društva št. 85 KSKJ, članica SNPJ št. 17. Pogreb je bil 23. marca s sv. mašo v cerkvi sv. Jožefa v Amherstu.

Dorothy K. Zdesar

Umrla je Dorothy K. Zdesar, hčerka Benedicta in Mary, roj. Hodnik, Zdesar (oba že pok.), sestra Benedicta Dasherja ter že pok. Mary Svetek in Franka Dasherja, kuharica in gospodinja v župnišču pri Sv. Lovrencu. Pogreb je bil 24. marca iz Fortunovega zavoda na 5316 Fleet Ave. v cerkev sv. Lovrenca in od tam na Kalvarije pokopališče. Darovi cerkvi sv. Lovrenca ali dobrodelni ustanovi vaše izbire bodo s hvaležnostjo sprejeti.

Anthony A. Zitko

Umrl je 72 let stari Anthony A. Zitko, sin Johna st. in Apolonije, roj. Robida (oba že (dalje na str. 10)

Tarok turnir—

To nedeljo, 28. marca popoldne ob 4h bo v Baragovem domu na St. Clair Avenue turnir v taroku. Vsi igralci in igralke te lepe igre vabljeni!

Priznanje—

Preteklo nedeljo popoldne se je v SND na St. Clairju zbralo več kot 600 gostov na banketu Federacije slovenskih narodnih domov. Federacija je za svojega letošnjega moža in ženo leta izbrala predsednika Ameriške Dobrodelne Zvezde Stanleyja G. Ziherla, in pa dolgoletno društveno delavko Antoinette Simčič. Čestitamo jima za zaslužen priznanje, kakor tudi ostalim počaščenecem iz sodelujočih slovenskih narodnih domov.

Zopet čez dva tedna—

Kakor smo že sporočili, prihodnji četrtek A.D. ne bo izšla. List bo torej zopet izšel čez dva tedna, 8. aprila.

Za pok. teto Mary Ivec—

V Zahvali za pok. Mary Ivec, objavljeno pretekli četrtek, je bil iz rokopisa pomotoma izpuščen sledeči stavek: »Prisrčna zahvala nečakinji Anici Absec in Rozi Žugelj, ki sta poskrbeli, da se je brala sv. maša in je bilo zvonjenje pri podružnici Gradnik, fara Semič, isti dan kot je bil pogreb tu v Ameriki.« Za pomoto se opravičuje in prosi za razumevanje.

Družabni večer—

V soboto, 17. aprila, bo Tabor DSPB priredil zabavni večer z večerjo in plesom v Slov. domu na Holmes Ave. Javnost vljudno vabljen. Za vstopnice, pokličite 851-4961 ali pa 731-0195.

Spominski darovi—

Ga. Stella Rupe, Willoughby, O., je darovala \$25 v podporo našemu listu, v spomin na pok. moža Adolpha.

Ga. Ann Zitko, Cleveland, O., je darovala \$20, v spomin na pok. očeta Pavla Žaklja.

G. Vincent Vrhovnik, Madison, O., je poklonil \$25, v spomin na pok. Alojzija Gosar.

Ga. Maria Juha, Etobicoke, Ont., Kanada, je pa darovala \$20, v spomin na pok. moža Antona.

Vsem darovalcem naša iskrena hvala za naklonjenost in podporo.

V tiskovni sklad—

G. Franc Lajner, Midland, Ont., Kanada, je daroval \$25 v podporo Ameriški Domovini. Hvala lepa!

Veliko zanimivega—

Ga. Eda Vovk, nova lastnica trgovine Tivoli v SND, vabi rojake in rojakinje na ogled bogate izbire slovenskega blaga. Prostori so res lepi in so vredni obiska.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 216/431-0628 - Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec - Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel - Slovenian EditorAmeriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:

\$25 na leto za ZDA; \$30 za Kanado (v ZD valuti)

Dežele izven ZDA in Kanade:

\$35 na leto, računano v ameriški valuti

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:

U.S.A.: \$25 per year; Canada: \$30 in U.S. currency

Foreign:

\$35 per year U.S. or equivalent foreign currency

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio
POSTMASTER: Send address change to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1627

Fax (216) 361-4088 Published every Thursday

No. 12 Thursday, March 25, 1993

Nadškof dr. Alojzij Šuštar

Prof. dr. Francetu Bučarju ob 70-letnici

Dragi France,

iskrene čestitke in najboljše želje za Tvojo 70-letnico, ki jo praznuješ na svečnico. Voščim Ti vse najboljše, dobrega zdravja in obilo božjega blagoslova zate osebno, za vse Tvoje delo in za Tvojo družino. Svoje dobre želje Ti izražam kot sošolcu in prijatelju, kot profesorju, pisatelju in politiku in kot kristjanu v občestvu slovenske katoliške Cerkve.

Posebno sem Ti hvaležen za Tvoje zavzeto sodelovanje na vseh treh zasedanjih Pastoralnega občnega zbora ljubljanske nadškofije.

Kolikor mi je bilo mogoče, sem spremljal Tvoje delo pri Novi reviji in prebral marsikatero Tvoje knjigo. Prav posebej pa sem Te spremljal, ko si kot predsednik parlamenta v zgodovinskih časih odločanja za samostojno državo Slovenijo, ob njeni razglasitvi in mednarodnem priznanju ter sprejemu v Organizacijo združenih narodov imel tako pomembno vlogo s svojimi govori v parlamentu. Kako zahtevno in težavno je bilo delo v parlamentu, se še vsi spominjamo. Z velikim strokovnim znanjem si sprejemal in nosil odgovornost za osebne odločitve in za delo v parlamentu, za sodelovanje na političnem področju v Sloveniji in v Evropi. Vem, da to ni bilo vedno lahko.

Kdor je na tako izpostavljenem mestu, kakor si bil Ti kot predsednik parlamenta, doživlja javno ocenjevanje, priznanje in kritiko, utemeljeno ali neutemeljeno, dobri ali zlonamerno. To usodo delim tudi sam s Teboj. V Tvojih nastopih, predlogih in odločitvah Te niso vedno vsi razumeli. Te tudi sam nisem vedno razumel. Nikdar pa nisem podvomil o Tvojih dobrih namelih. Tu in tam sva se srečala za kakšen

Dr. France Bučar

pogovor, za katerega si bil vedno pripravljen. Žal mi je le, da do tega ni prišlo pogostejše. Prepričan sem namreč, da ne bi bilo prišlo do nekaterih nesporazumov ali medsebojnih obtožb, ki so nekatere močno prizadele.

Odkar je prenehala Tvoja služba predsednika parlamenta, se je ob izvolitvi Državnega zbora in Državnega sveta in posebno ob sestavi nove vlade tudi zate marsikaj spremenilo. Vendar sem prepričan, da boš zaradi svojih izkušenj in osebnih zvez v Sloveniji in v Evropi tudi v prihodnosti imel zelo pomembno vlogo in veliko nalogo. Pri tem Ti želim obilo uspeha.

Ob Tvoji 70-letnici se Ti prisrčno zahvalim za vse Tvoje delo in osebno pričevanje kot Slovenec, kot državnik in kot politik ter kot kristjan. Želim Ti vseh darov in sadov Svetega Duha in še naprej plemenitosti duha in srca, velikodušnosti in pripravljenosti za pogovor in sodelovanje, česar ravno v sedanjih razmerah tako zelo potrebujemo. Zato še enkrat moje iskrene čestitke, najboljše želje in prisrčne prijateljske pozdrave

ALOJZIJ ŠUŠTAR
ljubljski nadškof
Družina, 7. feb. 1993

Izredno lepe besede nadškofa objavljamo radi soglašanja s plemenitostjo dr. Bučarja, ki je mnogim nam postal ne le znanec, marveč prijatelj ob njegovem obisku v ZDA.

Dr. Rudolph M. Susel

»RAZVALINA ŽIVLJENJA«

(Lilijina predstava Finžgarjeve igre)

EUCLID, O. - Zadnjo nedeljo (21. marca) nam je dramsko društvo »Lilija« na odru Slovenskega doma v Collinwoodu predstavilo igro, ki jo je napisal eden najpriljubnejših slovenskih pisateljev Franc Saleški Finžgar: Razvalina življenja.

Finžgarja pozna skoraj vsak Slovenec. Bil je plodovit pisatelj. Med vsemi njegovimi deli je seveda najodmevnejši roman »Pod svobodnim soncem«, povest davnih dedov, ki od leta 1906, ko je začel izhajati v reviji »Dom in svet«, pa vse dotlej krepi slovensko narodno zavest.

Od začetkov svojega pisateljevanja v višji gimnaziji je Finžgar zorel in dozorel v resničnega pisatelja-umetnika, ki ima svoje pomembno mesto v slovenskem slovstvu. Višek njegovega pisateljskega ustvarjanja predstavljajo ljudske povesti in igre: Dekla Ančka, Prerokovana, Beli ženin, Strici, Veriga in Razvalina življenja.

Snov in človeške značaje, ki jih prikazuje v ljudski igri, drami Razvalina življenja, je Finžgar našel med kmečkim prebivalstvom na podeželskih farah, kjer je kot župnik opravljal dušnopastirsko delo, predvsem pa v Sori pri Medvodah. Igro je napisal v Ljubljani leta 1920, ko je že bil župnik v Trnovem. Slovenska matica jo je izdala v knjižni obliki, prvič pa je bila uprizorjena že naslednje leto 1921.

Slovstvena teorija zahteva za dramsko delo čimvečjo enotnost dejanja, enotnost kraja in enotnost časa. Dejanje se začne s predstavitevjo, začetkom zapleta, zaplet narašča in pride do viška, nato se začne razplet, ki narašča, pride že zadnji zaviralni moment, zatem pa se dejanje konča, ali s srečnim koncem, ali pa s katastrofo. Finžgar je pri pisanju Razvaline življenja zvesto sledil zahtevam slovstvene teorije. Zato je Razvalina življenja njegovo najlepše odrsko delo. Odlikuje pa jo tudi klen, pristen ljudski jezik gorenjskega narečja, posejan z ljudsko modrostjo in ljudskimi pregovori.

V Razvalini življenja je Finžgar pokazal na moralni, družbeni in gospodarski nered, ki ga prinašajo zlasti zakoni sklenjeni iz gospodarskih računov proti srčnim nagnjenjem prizadetih, oderuštvo in nepoštenost v gospodarskih poslih ter alkoholizem. Finžgar je vse osebe v drami vzel iz življenja, jim dal izrazite značaje in jasno očrtal medsebojne odnose, ki prožijo usodne konflikte.

Razvalina življenja prikazuje življenje v slovenski vasi v času okrog prve svetovne vojne. Navkljub krajevni in časovni pogojenosti dogajanja ima Razvalina življenja tudi splošno človeški pomen in se v svoji človeški zapletenosti dviga nad čas in kraj. Tudi današnji dan in tukaj v Ameriki nam občeveljavno govori o proble-

matiki človeškega življenja, o ljubezni in sovraštvu, o poštenju in nepoštenju, o dobroti in o hudobiji, o rojstvu in smrti.

Razvalina življenja je najboljša slovenska ljudska igra. Velikokrat je bila tudi na sporedu poklicnih gledališč v Ljubljani in drugih slovenskih mestih in je zelo zahtevna za amaterske odre.

Lilijina nedeljska predstava Razvaline življenja je dokazala, da Lilija jemlje svojo nalogo kot dramsko društvo še vedno zelo resno in da ima še vedno polno življenjske moči in volje. Postaviti Razvalino življenja na amaterski oder še v domovini ni lahka naloga, kaj šele v Ameriki, če pričakujemo dostojno izvedbo. Ugotoviti moramo, da je bila Lilijina predstava zadnjo nedeljo ena njenih najlepših oderskih predstav, kar smo jih doslej videli.

Režiser Ivan Hauptman je svojo zamisel predstave naštevil in premislil do podrobnosti. Zato je igra tekla gladko in brez nerodnosti. Režiser je pazil nato, da so igralci in potek prizorov čim zvestejše izoblikovali in predstavili značaja oseb v igri in njih usode kot jih je zamislil avtor. Ni bilo pretiravanja, ki bi izkrivili značaje ali pa motili potek igre. Režiser je pravilno držal vajeti igre v svojih rokah. To je nedvomno odločno prispevalo k uspehu predstave.

Poleg režiserja pa so k velikemu uspehu seveda doprinesli tudi igralci, ki so vsi od prvega do zadnjega vzeli svoje vloge zelo resno in brez sleherne malomarnosti. Potrebno je povedati, da so tokrat poleg na odru že preizkušenih igralcev nastopali tudi novinci ali skoraj novinci. Veseli smo, da se igralska skupina Lilija pomlaja in povečuje z novimi igralci.

Osrednja vloga je bila vloga Lenčke, hčerke Urha Kanteta, krajevnega žganjarja, ki jo je oče prisilil v zakon z možem, ki ga ni ljubila. Lenčko je igrala Metka Zalar z vso prisrčnostjo in predanostjo svoji težki vlogi. Metka Zalarjeva je lepo z občutkom predstavila Lenčkin plemeniti boj med poslušnostjo očetu, ljubeznijo in zvestobo prisiljenemu zakonu. Metka Zalarjeva ima nedvomno igralski talent.

Vlogo Tone je lepo predstavila Marjanca Tominc, ki je tokrat prvič nastopila na odru, a je svojo vlogo vzela resno in z ljubeznijo. Vlogo potovke Mice in njen karakter je zelo dobro predstavila Andreja Novak.

Urha Kanteta, Lenčkinega očeta, je igral izkušen igralec na Lilijinem odru Ivan Jakomin. Tako je bila težka vloga zahtevna in trdega očeta, skoraj brezvestnega oderuha in pohlepneža v dobrih rokah. Ivan Jakomin je podal vlogo prepričljivo in se izognil pretiravanjem, katere takšna vloga rada zapelje.

Martina, Lenčkinega moža po očetovi volji, človeka omahljivega značaja z nesrečnimi potezami, je dobro igral Florjan Osredkar, ki je tudi že preizkušen igralec Lilije. Ferjana, postavnega in privlačnega, a nekam brezskrbnega malega kmeta in lovca, h kateremu se je nagnilo Lenčkin srce, je igral Peter Dragar, ki ga poznamo iz mnogih Lilijinih predstav. Dasi je Ferjanova vloga nekoliko podrejena, pa je po drugi strani zelo zahtevna, ker skoraj vedno nastopa v težkih situacijah. Peter Dragar je primerno lepo odigral svojo vlogo. Vlogo Sirka, kmeta predanega pijači, je igral, če se ne motim, tudi novinec ali pa skoraj novinec na odru, Peter Hauptman. Peter Hauptman ni prav nič zaostajal za drugimi igralci v dobrem podajanju svoje vloge.

Odlične maske v skladu z značaji oseb v igri in njih starostjo je napravil dr. Milan Pavlovčič. Šepetalka je bila Ani Nemec. Inscipient je bil Srečko Gaser. Za luči je skrbel Frank Hren. Oder so pripravili in opremili: Slavko Štepec, Stane Krulc, Avgust Dragar, Leopold Omahen, Frank Zalar, Matija Grdadolnik, Ludvik Kalar, Lojze Zupančič in Jože Tomc. Lep program je zamislil in izvedel Janez Povirk.

Lilijina prireditelj Razvaline življenja preteklo nedeljo je bila za slovensko skupnost v Clevelandu in okolici pomemben kulturni dogodek in slavnost slovenske besede, ki živijo jim hvala!

Mate Roesmann

Pevski zbor Jadran vabi na pomladanski koncert 17. aprila

CLEVELAND, O. - Pevski zbor Jadran vabi ljubitelje slovenskega petja na koncert, ki bo v soboto, 17. aprila, v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road. Zbor pripravlja pod vodstvom pevovodje Reginalda Resnika lep slovenski večer in sicer »Večer na vasi«.

Pričelo se bo sicer z dobro večerjo, ki bo servirana od 5.30 pop. dalje v spodnji dvorani, kuharica je pa odlična Steffie Smolič. Koncertni nastop se bo pričel ob 7.30 z v. zgornji dvorani, ki je poleg drugega zelo akustična. Po koncertu bo ples, za katerega bo igral Fred Kuhar orkester. Vstopnice za ta prijeten večer so po \$15 in se dobe pri članih zbora, ali pa lahko pokličete Betty Rotar na 481-3187, Angie Zabjek na 531-3979, ali pa Dolores Dobida na 951-1694.

Pevski zbor Jadran razveseljuje občinstvo že več kot 70 let. Nastop 17. aprila bo le naš slednje poglavje v tej dolgi tradiciji.

Dr. Rudolph M. Susel

VINKO VODOPIVEC

Življenjepisna skica

JOŽKO KRAGELJ

V aprilu bo v ZDA in Kanadi gostoval Akademski moški pevski zbor Vinko Vodopivec iz Slovenije. Podrobnosti o koncertnih nastopih bodo objavljene posebej, tu pa posredujemo članek o Vinku Vodopivcu, ki ga je za Goriški letnik 1992 napisal č.g. Jožko Kragelj. Članek je sicer znanstvenega značaja, zato ne bomo posredovali vseh citatov, s katerimi je v originalu obdan.

Dr. Rudolph M. Susel

Vodopivčeva rodbina izhaja iz Kamenj na Vipavskem. Oče Vincenc je bil rojen 27. 3. 1852. Kot učitelj je služboval v Ročinju, Grgarju in Podgori. Poročil se je z Antonijo Makarovič, ki je bila rojena na Sveti gori 28. 8. 1856. V 18 letih (od 1878 do 1896) sta imela deset otrok. Najstarejši je bil Vinko (rojen 16. 1. 1878 v Ročinju). Njemu se je pridružilo še šest bratov in tri sestre.

Vinko je obiskoval ljudsko šolo v Podgori do leta 1890, nato v Gorici gimnazijo (1890-1898) in teologijo (1898-1902). Posvečen je bil 1901, 15. julija v Gorici, novo mašo pa pel 21. julija istega leta. Nato je bil kaplan v Kamnjah (1902-1906), potem eno leto kaplan v Črničah (1906-1907), avgusta leta 1907 je prevzel vikariat Kromberk. Pod njim je bil kraj povzdignjen v župnijo in on prvi župnik leta 1936 in nato do smrti (29. 7. 1952). Med prvo svetovno vojno se je zaradi fronte moral umakniti v Cerknico na Notranjskem, kjer je bil dve leti (1916-1918) kaplan in organist.

Vodopivec je zgodaj začutil veselje do glasbe. Prve napotke mu je dal oče, ki je bil tudi organist. Z dvanajstim letom je že spremljal cerkveno petje v Podgori. Kot srednješolec je stanoval v werdemberškem deškem semenišču in tu sodeloval pri malem orkestru z violo in hkrati pridno vadil na klavir. Spričevala iz gimnazije in teologije pričajo, da je bil izredno marljiv učenec, ker so v njih ocene »diligentissime«. Med njegovimi sošolci velja omeniti Jakoba Ukmarja in Josipa Ujčiča, ki je bil pozneje dolgo let beograjski nadškof.

Vodopivec je že v zgodnji mladosti začutil v sebi ta navdihnjenja in ustvarjalne sile. V četrtri šoli je napisal skladbo »Večer« za glas in klavir. Prvo skladbo »O salutaris hostia« pa je objavil v Cerknem glasbeniku leta 1902.

Tedaj ni še vedel, kaj je harmonija, kaj kontrapunkt, zato ga je Danilo Fajgelj opozoril na napake. Z njim si je dopisoval in od njega je dobil prvi pouk o harmoniji. Oskrbel si je nemške in italijanske učbenike in jih začel študirati. Hkrati pa je povsod, kjer je kot duhovnik deloval, učil peje in in ustanavljal pevske zборе.

Mlade je navduševal za tamburice in kmalu je nastal tam-

buraški orkester. Sam je prepi-soval in razmnoževal note ter pripravljaj skladbe za tamburaše. Tako je bilo, ko je bil kaplan v Kamnjah, očetovem rojstnem kraju. Tu je napisal skladbo »Sijaj, sijaj, lunica«, ki je bila sprejeta v Nove akorde. Za mladega Vodopivca je bilo to veliko doživetje in hkrati prvi velik uspeh, ki ga je spodbudil k nadaljnjemu ustvarjanju.

Glasbeni talent mu je več pomagal kot učeniki, po katerih je študiral. Loteval se je pretežno le takih stvari, ki jih je obvladal in so mu ležale. Ljubil je preprosto obliko in se ogibal vsake problematičnosti. Prislunil je ljudski duši in gradil na melodiki, zato so vse njegove pesmi pevne in dosegljive najbolj preprostim zborom.

Za glasbo je porabil ves čas potem ko je opravil duhovniške dolžnosti. Kot skladatelj je šel svojo pot. Ni se navduševal za moderne stvari, nič zapletene, ni maral. Želel je, da bodo njegovi akord in melodije preproste, razumljive in ljudske. Vsega se je lotil, ko so potrebe narekemale. Pisal je nabožne pesmi, svetno glasbo, za tamburaške orkestre, za godbo na pihala, koračnice in vesele melodije, pa tudi otožne in čustvene izpovedi. Kadar koli je šlo za pravice naroda, je privrela iz njegove duše tudi borbena pesem.

Vodopivec je s svojo glasbo podpiral razne organizacije, ki so nastajale pred prvo svetovno vojno. Leta 1909 je mirenskim orlom zložil Orlovsko koračnico, ki je bila pozneje nešteto krat ponatisnjena in so jo množično prepevali na orlovskih nastopih. To koračnico je pozneje inštrumentiral za godbo na pihala in je izšla leta 1921 v Brnu na Češkem (Mavnete Orli).

Istega leta je Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani natisnila njegove »Orlovske himne za moški, mešani in četverglasni ženski zbor ter za klavir«. Zbirki je dodana tudi »Pesem Slovenske straže«. Istega leta je v Ljubljani izdal zbirko »Moški zbori« (7 pesmi) in leta 1910 spevoigro »Kovačev študent«, ki je bila pozneje ponatisnjena in so jo nešteto krat igrali po vseh odrih Slovenije. Te skladbe je pisal predvsem za »Slovensko kulturno izobraževalno društvo«, ki ga je ustanovil v Kromberku in v katerem so delovali moški, mešani in ženski zbor, kakor tudi igralska skupina in tamburaši.

Ko je izbruhnila prva svetovna vojna, je Vodopivec vtrajal v Kromberku, dokler ni granata priletela v župnišče. Nato se je umaknil v Cerknico, kjer je takoj ustanovil ženski zbor, za katerega je napisal več nabožnih in svetnih skladb, ki so dvo- in triglasne. S tem zborom je 4. marca 1917 nastopil na vojaško-kulturni

prireditvi s slovenskimi pesmi in tako pripomogel, da so bile na sporedu tudi slovenske skladbe.

V Cerknici je v poletnih večerih poslušal žabje regljanje. Sobrat, drugi kaplan, s katerim sta bila dobra prijatelja, mu je nekoč rekel, naj bi napisal nekaj o žabah! Vodopivec, ki je že imel melodijo v ušesih, ga je prosil za primerno besedilo. In tako je na Stritarjevo besedilo v eni noči napisal melodijo. Dne 27. junija 1945 si je Vodopivec zapisal v beležnico: »Včeraj je bilo ravno 27 let, odkar sem komponiral Žabe v Cerknici 26. 6. 1918.« Tako živo so mu ostale v spominu, da se je po tolikih letih točno spominjal datuma njihovega nastanka. Prav s to živahno in melodiozno skladbo je zaslovel po vsej Sloveniji in drugod po svetu, kjer so jo peli naši zbori. Slovenski oktet jo je ponesel celo na Japonsko.

Po končani svetovni vojni se je Vodopivec leta 1918 vrnil v razrušeni Kromberk. Ni bilo več ne cerkve ne župnišča. Stanoval je v Gorici. Ljudem je na vse načine pomagal pri obnovi. Nadškof Sedej mu je dne 29. oktobra 1918 izročil v oskrbo še župnijo sv. Vida na Placuti v Gorici. Nič se ni upiral. Pridno je delal, pisal prošnje, zahteval vojno odškodnino, da so počasi v Kromberku izginjale ruševine.

Na Primorskem je pognala prava kulturna pomlad. Po številnih vaseh osnovali prosvetna društva, pevske zборе in dramske odseke. Začeli so izhajati slovenski časniki in revije. Povsod so iskali sodelavce. Zbori so želeli note, dramske skupine so prosile za igre, uredniki so zahtevali članke.

Tudi Vodopivca so kar oblegali s prošnjami. Vsem je želel ustreči. Iz svoje bogate duše je zajemal in ustvarjal nove umetnine. Na besedilo Simona Gregorčiča je uglasbil pesem »Naša zvezda«. Za moški zbor je v tem času nastala pesem »Na poljani«. Leta 1921 je poleg Orlovskih pesmi izdal »Skladbe za moški in mešani zbor« (10 pesmi), leta 1923 dela »Mešani in moški zbori« (10 pesmi) in »Kupletič«. Za odre pa so kar po vrsti nastajale spevoigre: »Gospodične in dekleta«, »Rožmarin«, »Snubačič«, »Srce in denar«, »Dr. Žagar«, »Zagovornik«, in »Luč«.

Dne 19. marca 1924 mu je Pevsko in glasbeno društvo v Gorici priredilo »Vodopivčev večer«, na katerem so nastopili mešani, moški in ženski zbor, kvartet in solisti. Zapeli so 19 njegovih pesmi. Koncert je vodil prof. Emil Komel. To je bilo veliko doživetje za skladatelja in občinstvo. Ljudje so prišli iz mesta in dežele, da je bila dvorana Trgovskega doma nabito polna. S tem so mu izkazali zasluženost čast.

Za prosvetna društva je Filip Terčelj izdal mesečnik »Naš čolnič«, ki je imel tudi svoj Glasbeni vestnik. Vodopivec je v njem objavljajl poročila o koncertih, glasbenih revijah

(dalje na str. 10)

DROBTINICE, SLADKE IN ŽALTAVE

CLEVELAND, O. - Sveti Matija led razbije, če ledu ni, ga naredi.

Sto let, morda več, smo tega sivolasega, častitega moža v Sloveniji vsako leto za 24. februar pobožno počastili - on pa iz hvaležnosti do nas revnih zemljanov, je v nebeški garaži pobral lopato in rovnico, se z nevidnim padalom spustil na Zemljo, včasih par dni poprej, drugič samo nekaj dni pozneje, pozabil pa nikoli ni.

Ob dnevni nebeški luči in rahlemu veterčku od juga je udaril z rovnico in lopato, razbil ledene okove starke zime, in prismejala se le zaželjena pomlad. Mesec marec je še ponagajal, ali zime je bilo konec. Sedaj, ko živim v mestu, šele prav vem in čutim, kako lepa je bila prihajajoča pomlad na deželi.

Letos sém v Ameriko sv. Matijeta ni bilo. V drugi polovici februarja in sedaj v marcu preživljamo pravo zimo. Da sv. Matija na Zemljo več ni, na uho povedano, če se morda pač motim, so, če ne vsega vsaj delo krivi učeni cerkveni možje, ki so tam pred desetimi leti sv. Matijeta v pratiki za 24. februar ven izrinili in ga tja v 14. majnika zraven sv. Bonifacija pritisnili. Lahko si mislimo, kako je to svetega moža zbolelo, ko so mu nekako na lep način povedali, da on ni več zmožen opravljati težkega dela.

Učeni cerkveni možje (ne vem, kako bi jih imenoval drugače) so počasi le spregledali, da ni bilo prav to premikanje. Ne vem, če so se oprstili - vem le, da so sv. Matijeta nazaj v 24. februar zopet zapisali.

Res, lopat in krampov sedaj treba ni, tovarnjaki s priključenim plugom ceste hitro očistijo. Snega se danes veselijo menda samo še smučarji, nekoliko še otroci. Bilo pa je, pred več kot polstoletjem nazaj, ko so zasneženo zimo izrabili poklicni furmani in veselili so se snega še mestni, resnični brezposelni. Menda so dobili npr. v Ljubljani nekakšno malo zimsko pomoč, za kruh in mleko, kaj dosti več ne. Tiste čase nisi slišal besede »welfare«, kar je danes nekako že kar v modi, tukaj in tudi tam onkraj morja.

Slučajno sem se znašel v zimi 1928/29, v dobro sneženi letini v Ljubljani. Še mračno je bilo, lastniki hiš so pročelje čistili snega. Delavci v veselem razpoloženju pa so sneg z lopatami nakladali na voz v ta namen napravljen in s konjsko vprego. Naložene vozove so vozili na most in sneg tam porivali v Ljubljano. Seveda se to danes sliši kakor v pravljicah: »bilo je nekoč«. Pa naj danes dá župan razglas brezposelnim, naj pridejo, da bodo z lopatami sneg odmetavala - kaj pravite, koliko jih bi prišlo npr. v Clevelandu ali v Ljubljani? Zakaj pa, saj imamo »welfare«, pravico do podpore!

Zapletel sem se s pisanjem o

brezposelnosti, tako pač, kakor se je zapletla svetopisemska ovca v trnovo grmovje. Bom povedal moj primer, samo potrpite s tem mojim pripovedovanjem.

Že leta sém skrbim za okras na pročelju našega Slovenskega doma za ostarele na Neff Road. Vodja Doma mi je obljubil pomoč, če jo potrebujem, ko je videl, da ukrvljen že težko noge prestavljam. »John, kadar potrebuješ pomoč, samo povej, in dobil boš fanta.«

Res sem ga dobil. Fanta prijaznega, zgovornega, za delo pa precej slepega. Seveda je govoril angleško. Naj nikogar ne moti (obratno!), če jaz pripovedujem slovensko. Je nekega dne, po enem mesecu služenja v Domu, prišel, da bi se od mene poslovil. »John, jaz sem delo tukaj odpovedal. Veš, samo tri dolarje več dobim kot od 'welfare'«.

Prišel sem na to, da je fant prav imel. Zakaj bi delal, če drugod brez dela denar dobi?!

Sem že povedal, da nisem nor na televizijo, včasih pa le obsedim za novice in kakšen smešen prizorček rad vidim. Bo že mesec dni ali več, ko smo na TV med novicami videli mladeniča - vsekakor presenečenje! - ki je bil nabral med svojimi prijatelji tisočak in ga poslal našemu predsedniku za pomoč pri zmanjšanju našega dolga. Kaplica v morje, pa morda za zgled, naj tudi Clinton s klubkom v roki gre med svoje prijatelje, nekaj jih gotovo ima, ki niso ravno osiroteli.

Leta po vojni, ko je ga. Roosevelt zvedela za tisoče beguncev v Evropi, jo je tako prevzelo, da jim je za pomoč poklonila cel petak. Lažje je jemati, težje je dajati, pa sem jaz prepričan, če bi nekdo pomolil pod nos klubok tretjemu kandidatu pri predsedniških volitvah Perotu, bi, čeprav kislega obraza, položil v ta klubok svoj težko prisluženi petak.

J. P.

Bodimo dobre volje.

Mlado dekle je obiskalo skladatelja Alfano s prošnjo, da bi preizkusil njen glas. Ko je odpela, ali - bole - odvrščala neko romanco, je vprašala:

»Torej, ali lahko pričakujem, da bom uspela s svojim glasom?«

»O, da, gospodična,« jo je potolažil Alfano. »Ob požaru na gasilskem vozu, ali na rešilnem vozilu bo vaš glas prišel zelo prav.«

Rojaki! Priporočajte Ameriško Domovino svojim slovenskim prijateljem in znancem!

MALI OGLASI

Electrician Needed
Electrician wanted, with construction experience, or someone willing to learn. Call 585-2583. (11-14)

KANADSKA DOMOVINA

IZ SLOVENSKEGA TORONTA

Starostni dom Lipa

Udeleženci letošnjega občnega zbora Doma Lipa so v nedeljo, 28. februarja, ob vestnih poročilih članov upravnega odbora in kontrolorja (auditor) spoznali stanje in delovanje te ustanove v preteklem letu. Iz poročila predsednika upravnega odbora č.g. Ivana Plazarja C.M. povzemamo sledeče:

Neposredno pred občinim zborom, 26. februarja 1993, je bila v domu zadnja inšpekcija province Ontario, ki je ugotovila, da je Dom Lipa zadostil vsem pogojem za izdajo dovoljenja za bolniško oskrbovanje (»Extended Care License«). Za to dovoljenje je bila potrebna temeljita preureditev prvega nadstropja, ki se sedaj imenuje bolniški oddelek (nursing dept.). Napeljati je bilo treba popolno ozračje in nove varnostne naprave proti požaru in za zaščito oskrbovancev.

Nadalje, pokrajinska oblast zahteva posebne kvalifikacije za upravnika take ustanove in ravnateljico bolničark (Director of Nursing). Veseli nas in smo hvaležni dr. Stanetu Bahu, ki ima edini te kvalifikacije, da je za šest mesecev prevzel delo upravnika doma Lipa. Dosedanji upravnik, g. Franci Cerar, bo medtem prisvojil še vse kvalifikacije, ki mu še manjkajo do pravice, da bi bil po predpisih upravnik bolniškega oddelka. Iščemo še vedno ravnateljico bolničark.

Ontarijska oblast želi, da Dom Lipa ostane v slovenski upravi, kar upamo, da bomo z načrti in novimi kandidati mogli uresničevati.

V Domu je trenutno 62 oskrboancev, od teh 60% Slovencev, ostali so vsi slovanskega porekla.

Dom Lipa je še vedno v težkem finančnem položaju. Trenutno je skoraj \$1,600.000 dolga. Preureditev prostorov je stala okoli 360.000 dolarjev. Najeti je bilo treba nove poklicne moči. Plače so se temu primerno zvišale. Velika pomoč so prostovoljke (17), ki v resnici opravljajo telesna in duhovna dela usmiljenja.

Denarne kampanje vsled splošno slabih gospodarskih razmer letos nismo izpeljali. Vedno je še priljubljen Walkathon, ki pritegne v akcijo precej mladih. V letu 1992 je Walkathon zbral okrog 65 tisoč dolarjev. Letošnji Walkathon bo v nedeljo, 30. maja, na Slovenskem letovišču.

Finančna poročila sta podala Mark Žizek in kontroler Steve Brown.

Klub starejših je še živahen. Ženske z ročnimi deli in moški v mizarski delavnici prispevajo lepo vsoto na bazarju. Prireja jo tudi krajše izlete. Lepa hvala vsem, ki namesto vencev,

darujejo Domu Lipa v spomin pokojnih. Vsakoletni jesenski banket zbere prijatelje Doma Lipa.

Predsednik se je nadalje zahvalil vsem odbornikom in mnogim sodelavcem, duhovnemu vodji č.g. Francu Sodja, posebno je omenil Marijo Zajc McDonald, ki po dvoletnem mandatu zapušča odbor. Kot pravica in tajnica je imela v odboru neprecenljiv delež. Na njeno mesto je bil predlagan in sprejet pravnik Anton Klemenčič.

Nevarno je naštevati imena, vendar moramo imenovati našega Jožeta Kastelica, ki je z božjo pomočjo zdržal v marsikaterih težkih trenutkih. Iskrena hvala tudi inž. Francetu Markežu in bratu Jožetu, ki sta s svojim strokovnim znanjem in delom prihranila mnogo časa in izdatkov pri gradnji Doma.

Dom Lipa se ne more primerjati z Villo Slovenijo v Hamiltonu, ki nudi le stanovanje starejšim ljudem. Dom Lipa je namenjen Slovincem, ko ne morejo več skrbeti zase, ko potrebujejo pomoči pri osnovnih zahtevah življenja. Lahko smo ponosni na ta dom. Po sodbi mnogih je res topel, domač kraj, kjer stanovalci najdejo mir, počitek, telesno in duhovno oskrbo v najboljši meri. Še enkrat vsem najlepša hvala in pogumno naprej!

Poleg poslovnega dela letošnjega občnega zbora je bil ta dan v znamenju posebnega odlikovanja. Jesse Flis, zvezni poslanec za High Park-Parkdale v kanadskem parlamentu, velik prijatelj Slovencev, je v imenu Gov. Gen. Raya Hnaysyna podelil našemu Jožetu Kastelicu spominsko medaljo ob 125-letnici Kanade, ki po njegovih besedah ni nagrada le za zasluge v slovenski skupnosti, temveč priznanja zaslužnemu kanadskemu državljanu. Čestitamo!

Nedelja, 28. februarja 1993, nas bo spominjala še enega dogodka:

Večer majorja Paula Barre-ja

Društvo Tabor je z večerjo v restavraciji Lipa počastilo majorja Barreja, vojaka britanske vojske na Koroškem ob

koncu druge svetovne vojne, ki se je po osebni moralni odločitvi koncem maja 1945 uprl vojaški uredbi za prisilno vrnitev slovenskih beguncev iz Vetrinja in s tem rešil življenje okrog 6 tisoč civilistov.

Zbrali smo se ob svojem rešitelju, zdaj častitljivemu možu bistrega uma pri 87 letih, ki pravi, da je storil le svojo dolžnost, ko je videl množico ljudi v tiski, brez pomoči in varstva, ki živi skromno in samotno v Montrealu, kjer so ga Slovenci šele pred nekaj leti odkrili.

Misel, kako se zahvaliti majorju Barreju za to veliko dobroto življenja, je našla odmev še pri drugem prijatelju Slovencev. Patrick Boyer, zvezni poslanec za torontski okraj Etobicoke-Lakeshore, je pri guvernerju Hnatyshynu posredoval zaslužnemu majorju Barreju spominsko medaljo ob 125-letnici Kanade.

Ta večer je bil med nami tudi torontski nadškof Alojzij Ambrožič, nekdanji vetrinjski begunec. V svojem pozdravnem nagovoru je med drugim dejal: »Šest tisoč ljudi v zgodovinskih dogodkih ne pomeni mnogo. Toda, če sem jaz eden izmed teh šest tisočev, pomeni zame vse, pomeni življenje...«

Od tistih težkih časov je skoraj 48 let... Dvanajst in več tisoč naših dragih je mladost umirala v naročju trpljenja polne slovenske zemlje... In poleg njih še žene z otroci, sestre, zaročenke... Teharje, Št. Vid, Kočevski Rog in... Tragedija slovenska, nikdar pozabljena.

Po božjem načrtu smo preživeli... Major Paul Barre je del tega načrta... Odšli smo v svobodni svet, si ustvarili domove in družine; z vero v srcu, pridnim delom in ljubeznijo do slovenske zemlje zgradili cerkve in dvorane, kjer živi slovenska beseda in misel ter postali državljani Kanade, naše dobre krušne matere. Tu najdemo svojega rešitelja, prijatelja, da se mu osebno zahvalimo za njegovo človečansko delo. Kako nedoumljiva so pota božje Previdnosti!

Jožetu Kastelicu in majorju Paulu Barreju zares veljajo besede Simona Gregorčiča: »Ne samo, kar velewa mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan.«

Slovenska igralska skupina Toronto

Za letošnjo sezono je skupina pripravila lahko komedijo »Kam iz zadrege«. Prva predstava je bila v nedeljo, 7. marca, v cerkveni dvorani na Manning Ave. v Torontu. Udeležba pri kulturnih prireditvah vedno kaže, da Slovenci ljubimo in podpiramo ljudsko umetnost, najbolj pa nam je pri srcu ljudski oder. Igralci in vsi kulturni delavci vedo, koliko truda, časa, osebnih žrtv zahteva v današnjih razmerah poedina prireditelj. Dobra volja, želja po razdajanju in sproščanju naravnih darov pa more ustvarjati vse čase... To velja tudi za to skupino.

Letošnjo igro je vodila Bernarda Čemas. Njeno delo se kaže še v sceni, oblekah in reklamih. S svojimi igralci je pripravila iz lahke, vsebinsko prazne šaljivke par ur razvedrila. Nastopajoči so v korist igre svoje vloge dobro izpeljali. Slovenska beseda je vsem gladko tekla, razplet dejanj teče v lahkem, nepretrganem tempu, scena je prijetna in igri primerna, prav tako razsvetljava.

Posamezni igralci so svoje vloge odlično prikazali (Andrej Osterc, Ciril Pleško, Marija Kavčič, Mojca Končan). Vsi skupaj so z dobro izpeljanimi smešnimi prizori zvalili gledalce v smeh in ploskanje.

Kjerkoli se pokažejo mladi slovenski talenti, dajmo jim oporo in poguma, da bo naša kulturna stvarnost še dolgo živele v Kanadi. Le en nasvet: poiščimo v gledališki zakladnici ljudske igre in dramska dela neoporečne vsebine, da bodo talenti in dobra volja igralcev služili ne samo enkratni zabavi, temveč splošni krščanski slovenski kulturi.

Anica Resnik

KOLENDAR MAREC

28. — Misijonska Znamkarska Akcija priredi kosilo v šolski dvorani pri Mariji Vnebovzeti, od 11. dop. do 1. pop.

APRIL

17. — Tabor DSPB priredi zabavni večer v Slov. domu na Holmes Ave. Pričetek ob 7. zv. Igrajo »Alpinci«.

17. — Pevski zbor Jadran priredi koncert z večerjo in plesom v SDD na Waterloo Rd. Igra Fred Kuhar orkester.

23. — Primorski akademski zbor »Vinko Vodopivec« iz Ljubljane ima koncert v SND na St. Clairju. Pričetek ob 8h zv.

25. — Sentklerski klub upokojencev priredi kosilo v dvorani SND na St. Clairju. Serviranje od 1. do 3. pop., zabava do 5. pop.

MAJ

1. — Slovenski festival v New Yorku, N.Y.

2. — »Prijatelji SND na St. Clairju« prirede »brunch«, v dvorani SND.

10. — Slov. šola pri Mariji Vnebovzeti priredi Materinsko proslavo, v šolski dvorani, ob 6. zv.

16. — Slov. šola pri Sv. Vidu priredi materinsko proslavo v dvorani sv. Vida. Pričetek ob 3. pop.

22. — Korotan ima koncert v avditoriju sv. Vida. Igra Alpski sekstet.

30. — DSPB Cleveland pripravlja spominsko sv. mašo za vse žrtve komunizma, nacizma in fašizma pri Lurški Materi božji na Chardon Rd., ob 12. uri.

JUNIJ

6. — Otvoritveni piknik na Slovenski pristavi.

13. — Slov. šola pri Mariji Vnebovzeti priredi piknik na Slovenski pristavi.

19. in 20. — Tabor ZDSPB priredi pri Spominski kapelici na Orlovem vrhu Slovenske pristave proslavo, v spomin pokola na Turjaku in Grčari-ah. Istočasno bo proslava 50-letnice ustanovitve domobranstva.

JULIJ

11. — Misijonska Znamkarska Akcija ima piknik na Slovenski pristavi.

18. — Fara sv. Vida priredi farni piknik na Slovenski pristavi.

25. — Slov. šola pri Sv. Vidu priredi piknik na Slovenski pristavi.

SEPTEMBER

5. — Zaključek jubilejnega leta pri Sv. Vidu, s sv. mašo ob 12. uri. Glavni maševalec bo nadškof Anthony Pilla. Po maši banket v SND na St. Clair Ave.

19. — Oltarno društvo pri Sv. Vidu priredi kosilo.

19. — Vinska trgatev na Slovenski pristavi.

26. — DSPB Cleveland prireja vsakoletno romanje k Žalostni Materi božji v Frank, O. Sv. maša ob 12. uri.

OKTOBER

3. — »Prijatelji SND na St. Clairju« imajo »brunch«, v dvorani SND.

Ponavljamo, da imamo pri Ameriški domovini fax in sicer 216/361-4088.

V BLAG SPOMIN

Našemu Očetu
FRANK OBLAK
umrl 24. marca 1923

Materi
MARY OBLAK
umrla 24. marca 1948

Stari Materi
MARY SESEK
umrla 25. marca 1912

Bratu
FRANK OBLAK
umrl 30. sept. 1973

Prišel je k nam spominski žalni čas,
ko misel na Vas spet združuje nas.

Cleveland, O., 25. marca 1993.

Zalujoči:
Otroci in Vnuki

Spomine svetle vedno nam budite, v
ljubečih srcih vedno nam živite.

Misijonska srečanja in pomenki

981. Še nekaj misli o rajnem pionirju Ladotu

Lenčku. O njegovi smrti in bogatem duhovniškem življenju smo brali v Družini, Katoliškem glasu, Slovincu, in mnogokje smo občutili, da je imel velike zasluge za slovenski jezik in kulturo. Zato je našel svoje mesto v srcih mnogih, ki ljubijo slovenski jezik, domovino Slovenijo, prvič v zgodovini kot svobodno državo.

Sam sem v zadnjih dveh MSIP pisal o rajnem predvsem kot misijonskem garaču. Imel je karizma misijonske 'charism' misijonske ljubezni, ki sama po sebi ni dana mnogim, ki so lahko v visokih službah in na zavirljivih položajih. Je velika milost, božji dar, ki je navdihoval Barago, Kereca, Podržaja, dr. Janeža in mnoge druge, da so šli in oznanjali evangelij, veselo oznanilo, kamorkoli jih je božji Misijonar popeljal.

Pri rasti Misijonske Znamkarske Akcije (MZA - C.M.A. Catholic Mission Aid) smo od prvih začetkov poudarjali silno važnost stalne molitve in žrtve za misijonsko Cerkev in naše misijonarje. Mimo materialne pomoči so bili in bodo vedno vsi na terenu deležni dnevne molitve, ki krepi borca na terenu in ga ohranja optimista, ko se zdi, da je njegovo delo brezuspešno in ne kaže kakih vidnih znakov uspeha, rasti, spreobrnitev.

Z zanimanjem smo brali, da je šel predsednik Milan Kučan k sv. očetu v Rim in da se doma snuje komisija, ki bo urejala neurejene odnose med Cerkvijo in državo. Je zanimivo, da se danes poudarja v Sloveniji po novi ustavi stroga ločitev med državo in cerkvijo, potem ko je imela Slovenija v preteklosti vedno tako močne vezi v šolstvu s poukom verouka, ki je nam vsem pomagal, da smo postali, kar v življenju smo. Kako drži, kar je eden

naših blagih profesorjev še v gimnaziji, na ljubljanski klasični, pribil: »Le pogledajte, kako si taki, ki v Boga ne verujejo, izbirajo za svojega 'boga' najbolj čudna nadomestila; velikokrat vraževerstvo.« Često se na to spomnim, ko prihajajo dandanes v župnišče s prošnjo za blagoslovitev sobe ali stanovanja, češ da 'ponoči straši', da imajo 'nightmares', da se predmeti v sobi 'premikajo', da jih nekaj 'duši', ipd.

Pavel Kveder iz Lethbridga,

Alberta, se oglašja 4. marca z lepim pismom: »Post je tu in opomin, da naj Ti pošljem vzdrževalnino za mojega vzdrževanega lemenatarja, ki naj ga poravna priloženi ček za kan. \$400.

Sinoči sem v Družini bral, da je Lado podlegel v Ljubljani na posledicah prometne nezgode. Skupaj sva ministrirala v stolnici in zanj sem igral hudobca v drami 'Tri skrivnosti starega Wanga' v Unionu. Once upon a time... Bog mu bodi Plačnik; življenje je posvetil misijonom. Bil je spreten mož. Iz Argentine sem večkrat slišal njegovo ime: Lado Lenček. Samo enkrat sva izmenjali pismi. Več je imel z njim opraviti moj mlajši brat Jože, zdravnik v Spittalu na Koroškem, ki je lani umrl 70 let star.

Tudi nama, dragi Karel, se nabira kar visoka rajda let. Jaz rinem v klanec 80. leta, ki ga bom, če dočakam, praznoval 30. julija. Stari smo, a hvala Bogu, še zdravi. Res malo počasneje, a še veliko pešačim, 4 do 8 km dnevno.

Žena mi je umrla v prometni nesreči 1966. Ostal sem sam s kvartetom (Alenko, takrat 14½, Tomažem 12, Leilo 10½ in Gregom 8½). Nisem se več oženil, pa smo z božjo pomočjo pretolkli, včasih težke čase,

pa so vsi doštudirali. Dekleti sta 'nurses', Tomaž vodja oddelka na 'research station', Greg pa kot poklicni gasilec vozi že nad 10 let rešilno vozilo in končuje študij za paramedika. Vsi so v dobrih službah; vsi poročeni in v lastnih domovih in imam 12 vnukov: 6 fantov, od katerih štirje igrajo hokej, baseball, nogomet, plavajo in sankajo, in šest princesk. Mar nisem bogat?

Upam, da Bog bo nas še naprej usmiljeno vižal... Lepe pozdrave! Pavel

Često svojim ministrantom dopovedujem, da bodo želi v življenju veliko božjih žegnov, ki so si jih nabrali pri oltarju, v službi božjega ljudstva. Tam mlad fant prvič okusi lepoto služiti bližnjemu, ne da bi zato pričakoval plačilo v denarju. V letih rasti je to važna stopnja naprej, v predani službi bližnjemu.

Sestra Lidija Krek je z Grada

Miren pri Gorici v januarju pisala predsednici MZA Joliet Mariji Jeretina, in meni, da je hvaležno prejela ček MZA v stotaku. Imela je težave s srcem in potrebovala je popoln mir in počitek. Brata Marcel in Karel Kerševan sta v isti hiši lazaristov. Oba v letih in Marcel na vozičku. On je pozabil slovenščino in govori samo francoski in afriški jezik domačinov, kjer je v bivšem Belgijskem Kongu leta deloval. Oba želita biti pokopana v družinski grobnici, kjer že počiva njuna sestra redovnica, ki je umrla pred nekaj leti.

Medtem smo izvedeli, da je tudi dobra s. Krekova odšla k Očetu. Bila je sestra rajnega ministra dr. Kreka. V Sieno je bila poslana za voditeljico postulata za slovenske kandidatke, ki so leta 1946 v maju odšle z menoj za misijonskim klicem. Kasneje sem jo srečal v Torontu, kjer je s s. Cecilijo Prebil delovala med rojaki, dokler ni odšla v pokoj v Evropo. Bila je plemenita, res prava Hči Krščanske Ljubezni, kot se usmiljenke uradno imenujejo.

Molimo za sodelavko MZA s. M. Goretti v Beogradu in za njihov delo v težkem položaju zadnjih mesecev. Pomagajo

potrebnim, kolikor morejo.

Za štiriletno bogoslovsko

vzdrževalnino bogoslovca domačina v Keniji, v novo ustanovljeni teologiji, je daroval odbornik MZA Štefan Novak iz Scarboroughja, Ont., kan. \$1500.

J.M. iz Chicaga, Ill., je poslala \$500 za kelih za njenega vzdrževanega novomašika Avgušтина Lubanga, ki bo ordiniran v avgustu v škofiji Kakamega, v Keniji. \$100 je dar za njenega novega vzdrževanega Godfrida Musimento, za katerega je za štiri leta že preje darovala za njegovo šolanje. \$100 je namenila o. Cukaletu, kar mu bomo takoj poslali v Indijo. \$100 pa je za vse naše misijonarje. Ček je bil za \$2000.

Ga. M.P. iz Chicaga je darovala za vse naše misijonarje \$50. Ga. Lenka Oven Hiserman iz Williamsporta, Pa., dar za novomašnika Edwarda Ssentamu \$100. Ona je preje živela v Kaliforniji in je mož dobil službo v Pa.

Msgr. Jože Mavsar iz East Helene, Mont., generalni vikar škofije in župnik v Sts. Cyril and Methodius Church, je iz zapuščine rajnega g. Jožeta Ferkulja poslal MZA namenjen delež, v pomoč vsem našim misijonarjem, v znesku \$2500. Enako vsoto je rajni namenil tudi rajnemu g. Lenčku v svojem testamentu.

Iz Woodbrigea, Ont., sta se oglasila Stanley in Angelca Blas s kan. \$360, kot zadnji letni obrok pomoči za njunega kandidata, ki končuje študije v Rimu.

Iz Ljubljane se je zahvalil nadškof dr. Šuštar za oba dragocena čeka za bogoslovsko vzdrževalnino in za cerkev v Žužemberku ter Karitas. Čim dobimo pisma bogoslovcev, jih bomo dobrotnikom in dobrotnicam razposlali. Rektor semenišča je bil nekaj časa v Jeruzalemu.

V torontski nadškofiji začnemo 'Sharelife 1993 Drive'. Po vsem svetu katoličani skušajo s postno žrtvijo podpreti uboge. V naši fari je zadnje nedeljo pridigoval diakon, ki je pred 10 leti začel študije na

poti v duhovniški poklic. Bogoslovna akcija potrebuje našo pomoč in težko si je zamisliti kako bolj perečo potrebo kot je pomagati ubogim škofijam v misijonih do lastnega klera. Končno bodo to voditelji, ki bodo ostali vedno svojemu ljudstvu največja opora in pomoč. Lahko začnemo kar z onimi v Sloveniji. Lenčki in podobni voditelji so bili formirani v bogoslovnih semeniščih. Podpirajmo jih, če zmoremo, vsak na svoj način!

Rev. Charles A. Wolbang
131 Birchmount Road
Scarborough, Ontario
Canada M1N 3J7

Prijatelj's Pharmacy
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO. — AID FOR AGED
PRESCRIPTIONS

MALI OGLASI

For Rent

4 rms, dn. St. Vitus area. Elderly preferred. Call 361-4021. (10-13)

For Rent

4 rms up. Available immediately. Near St. Vitus. 361-0566 (x)

POTUJETE V RIM?

Nekoč hotel Bled, danes hotel Emona! Obveščamo vas, da smo odprli v Rimu hotel Emona. Za rojake poseben popust. Naslov hotela: 00185 - ROMA, Via Statila 23, Tel: 06-7027911 ali 06-7027827, telefax: 06-7028787. Dobrodošli!

Lastnik hotela Emona,
Vinko Levstik

For Rent

1 bdrm apt. near the Slovene Home for the Aged. New carpet & appliances. Call 481-6929 or 951-3087. (x)

Office Space Available
Slovenian National Home
6411 St. Clair Ave. - 2nd Floor
For information, call 361-5115
Tues. thru Fri. 10 a.m. - 4 p.m.

Club Manager

Couple or individual to manage private club. Previous experience preferred. Knowledge of Slovenian language helpful. MAIL resumes with 2 references by 4/2/93 to:

Club Room Manager

P.O. Box 32081
Cleveland, OH 44132 (13)

Joseph L. FORTUNA

POGREBNI ZAVOD

5316 Fleet Ave. 641-0046

Moderni pogrebni zavod
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči

CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!

300,000
WINNERS
A DAY.

JOIN IN THE WINNING.

All Ohio Lottery players are subject to laws and regulations of the Ohio Lottery Commission. For more information, call our Customer Relations Department, (216) 787-3200, during regular business hours.

Vladimir M. Rus Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000 (FX)

Grdina — Faulhaber Funeral Homes

17010 Lake Shore Blvd. 4703 Superior Ave.
531-6300

Funeral Facilities Available
Throughout Lake County

944-3300

A TRUSTED TRADITION FOR 85 YEARS